

ELOKUVAT

★★★★ = ERINOMAINEN
 ★★★ = HYVÄ
 ★★ = OK
 ★ = NO JOO
 * = TURHA

TARMO
POUSSUTANELI
TOPELIUS

Lastenseikkailu lähtee lentoon

YELLOW FILM & TV

Koulutyttö Emilia muuttuu lemmimarsun pureman jälkeen supermarsuksi – mutta voimien käyttö vaatii harjoittelua.

Paula Norosen lastenkirjoihin perustuvassa seikkailussa kotiarki ja supervoimat sopivat valloittavasti yhteen.

TOMMI HYNYNEN / YELLOW FILM & TV

SUPERMARSU

Ohjaus: Joonna Tena.
Pääosissa: Ella Jäppinen, Viljami Lahti, Essi Hellén.
Juoni: Supervoimia saanut tyttö yrittää pelastaa silakat meriveden saastumiselta.
 ★★★

LUONNONSUOJELU kuulostaa kovin opettavaiselta aiheelta elokuvassa, jonka ominta yleisöä ovat lapset ja varhaisnuoret – sekä heidän vanhempansa ja isovanhempansa.

Paula Norosen lastenkirjasarjaan perustuvan seikkailun hauskuus syntyy kuitenkin siitä, että sen ei tarvitse erikseen tyrkyttää tätä tärkeää sanomaansa. Norosen ja ohjaaja **Joonna Tena**n käsikirjoittamassa elokuvassa melkein kaikki liittyy jotenkin samaan teemaan muiden huomiointamisesta ja huomioon ottamisesta – oli kyse sitten suoranaisesti silakoiden kodin eli meren pelastamisesta ja kaverien arvosta, tai epäsuoremmin rohkeudesta puuttua asioihin, jotka tietää vääriksi tai vahingollisiksi.

Kun elokuvassa sitten

tulee hetki, jolloin nuori sankari Emilia puuttuu Itämeren saastuttamiseen, osa riemua syntyy siitä, että näin sen pitikin mennä.

KUTEN NIMI kertoo, Supermarsu on supersankaritarina – ja osittaisesta päättömydestään huolimatta varsin valloittava sellainen.

Ella Jäppinen näyttelee luontevasti alakoulua käyvää, teräviä havaintoja tekevää tyttöä, joka marsun pureman jälkeen huomaa saavansa supervoimat.

Vaikka tapahtumat pohjaavat suomalaisen elokuvan arkisiin puitteisiin, elokuvan ajatusmaailmassa on vähän Marvelin monin verroin kalliimpien supersankariseikkailujen henkeä.

Supervoimien omaksuminen ja sankarina oleminen ei äkkiseltään ole mitenkään helppoa – varsinkin kun äiti hoputtaa vähän väliä tekemään läksyt tai syömään iltapalaa.

Jaksot, joissa Emilia liitelee sankarihommissa jättiläismarsun näköisenä, on toteutettu kekseliäiden kuvakulmien ja animaation avulla.

Supervoimat saavan Emilian roolissa nähdään Ella Jäppinen.

PUHUVAT silakat, marsut ja muut erikoiseläimet tekevät seikkailusta vähän hölmön, mutta tietenkin ihan tarkoituksella. **Sami Nikin** hahmosuunnittelun ansiosta ne istuvat täysin elokuvan muuten varsin maanläheiseen maailmaan.

Muun muassa komedian *FC Venus* (2005), jännärin *Syvälle salattu* (2011) sekä tv-sarjoja *Roba* ja *Syke* ohjannut Tena pitää monista sankarikommelluksista huolimatta tarinan käsisään napakasti.

Pääosissa ovat hyvät hahmot: Jäppisen esittämä Emilia on päättäväisyysdeksään ihastuttava nuori

sankari, josta hehkuva energia kannattelee elokuvaa jopa paremmin kuin varsinaiset supersankarijaksot.

Sivuhahmoissa on mukana hauskoja yllätyksiä. **Essi Hellén** tuo äidin osaan rakastavaa luotettavuutta. Laulaja **Arttu Wiskari** hoopoilee tämän uutena miehenä hauskan pökösti.

Räiskyvien **Risto Räppääjä**-elokuvien, *Tatun ja Patun* sekä *Heinähatun ja Vilttitosun* jälkeen Supermarsu on kaikkein urotöineenkin mukava paluu henkilövetoisten lastenseikkailujen pariin.

TANELI TOPELIUS

Kielletyn rakkauden kesä

CALL ME BY YOUR NAME

Ohjaus: Luca Guadagnino.
Pääosissa: Timothée Chalamet, Armie Hammer.
Juoni: Teinipoika rakastuu vanhempaan mieheen kesäisessä Italiassa.
 ★★★★★

ENSIRAKKAUDESTA on tehty enemmän lauluja, kirjoja ja elokuvia kuin kukaan tietää. Harvoin sitä on silti kuvattu yhtä herkästi ja kipeän rehellisesti kuin italialaisen **Luca Guadagninon** ohjaamassa draamassa *Call Me by Your Name*.

Neljä Oscar-ehdokkuutta napanneen elokuvan päähenkilö on 17-vuotias Elio, joka asuu isänsä, arkeologian professorin, ja kääntäjä-äitinsä kanssa suuressa huvilassa Pohjois-Italiassa. Elion elämä mullistuu, kun perheen kotiin muuttaa kesäksi noin kolmekymppinen amerikkalainen Oliver.

Komea ja itsevarma Oliver varastaa niin paikallisten tyttöjen kuin Elionkin huomion. Elion tunteet tulokasta kohtaan vaihtelevat ihailusta kateuteen ja ystävyydestä mustasukkaisuuteen,

Timothée Chalamet esittää Eliota viiltävän rehellisesti.

kunnes hän viimein tajuaa olevansa rakastunut.

Ulkoisia tapahtumia elokuvassa on niukasti, mutta sen jokainen kohtaus väreilee tukahdutettuja, purkautumistaan vaativia tunteita.

Katset, eleet ja ohikiitävät kosketukset kertovat sen, mistä huulet vaikenivat. Parempi puhua kuin kuolla, todetaan Elion äidin kääntämässä kirjassa.

Parhaan miespääosan Oscar-ehdokkuuden saanut **Timothée Chalamet** tulkitsee seksuaalisuudestaan epävarmaa Eliota tavattoman vivahteikkaasti ja viiltävän rehellisesti. **Armie Hammer** tekee tunteitensa kanssa kamppailevana Oliverina uransa hienoimman roolityön.

Oscar-ehdokkuuden saaneesta käsikirjoituksesta vastaa upeista epookielokuvistaan *Hotelli Firenzessä* (1985) ja *Talo jalavan varjossa* (1992) tunnettu veteraani **James Ivory**.

TARMO POUSSU

Kohtalokas tammiyö

TAMMISUNNUNTAI 1918

Ohjaus: Ilkka Vanne.
Juoni: Dokumentti Suomen sisällissodan syttymishetkestä Ylistarossa tammi-kuussa 1918.
 ★★★

SADAN VUODEN takaiset, Suomen historian kannalta kohtalokkaat tapahtumat heräävät komeasti henkiin **Antti Tuurin** käsikirjoittamassa dokumenttielokuvassa *Tammisunnuntai 1918*, jota esitetään viikonloppuna ja ensi viikolla erikoisnäytöksissä ympäri Suomea.

Se kertoo sunnuntain 27. ja maanantain 28. tammi-kuuta 1918 välisestä yöstä, jolloin suojeluskuntalaiset ja Vöyrin sotakoulun oppilaat valtasivat Etelä-Pohjanmaalla Ylistarossa useita venäläisiä varuskuntia riisuakseen niihin jääneet sotilaat aseista.

Vaikka Suomi oli julistautunut puolitoista kuukautta aikaisemmin itsenäiseksi, maassa oli yhä paljon venäläisotilaita – ja koko eteläinen Suomi näytti jäävän kansanvaltuuskunnan punakaartin haltuun.

Yhden paikkakunnan tapahtumiin keskittyvässä

Dokumentissa on runsaasti dramatisoituja osuuksia yön kuluksi.

dokumentissa yön kulku on dramatisoitu näyttelijöiden sekä luontodokumenttien huippukuvaajana tunnetun **Teemu Liakan** otosten avulla elävästi.

Tekstiin Tuuri on poiminnut runsaasti otteita taisteluihin osallistuneiden päiväkirjamerkinnöistä, jotka kuvastavat sekä toiveikkaita odotuksia että selkäpiissä värisevää jännitystä.

Nykykatsojat tunnistavat joukosta henkilöinä muun muassa *Helsingin Sanomien* tulevan päätoimittajan ja toimitusjohtajan **Eljas Erkon** sekä **Sven Fazerin** ja **Heikki Reenpään** – Fazerin ja Otavan tulevat johtajat.

Konkariohjaaja **Ilkka Vanne** ymmärtää tiiviin kerronnan päälle. Merkittävintä puute on lyhyt 50 minuutin pituus: tarina katkeaa sisällissodan alkulaukausten jälkeen täysin kesken.

TANELI TOPELIUS

MYÖS ENSI-ILLASSA

THE COMMUTER

Liam Neeson tekee jälleen yhteistyötä *Unknownin* (2011), *Non-Stopin* (2014) ja *Run All Nightin* (2015) ohjaajan **Jau-me Collet-Serran** kanssa. Toimintajännäriässä *The Commuter* hän näyttelee vakuutusmyyjää, joka sotketaan juna-matkalla osaksi salaliittoa.

LABYRINTTI – TAPPAVA LÄÄKE

James Dashnerin nuortenkirjoihin perustuvan toimintaelokuvasarjan kolmannessa ja viimeisessä osassa **Dylan O'Brienin** näyttelämä Thomas etsii vastalääkettä maapallon väestöä riivaavaan kuolettavaan virukseen.

MOLLY'S GAME

Tositarina salaisia pokeri-iltoja rikkaille pyörittävästä entisestä kumparelaskijasta (**Jessica Chastain**) toi **Aaron Sorkinille** Oscar-ehdokkuuden käsikirjoituksesta. Kyseessä on myös tv-sarjat *West Wing* ja *Newsroom* luoneen Sorkinin ensimmäinen ohjaus.

DOCPOINT-FESTIVAALI

Kansainvälisestikin tärkeä dokumenttielokuvien esittelee ma-su 29.1.–4.2. Helsingissä kotimaista ja ulkomaista dokkarikärkeä. Elämäntyo-palkinnon saa **Mika Kaurismäki**.